

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะสมรรถภาพที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษา และเพื่อศึกษาตัวประกอบที่สำคัญที่อธิบายด้วยตัวแปรสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามการรับรู้ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหาร ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในเขตการศึกษา 10 โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มคือ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวน 372 คน ครู จำนวน 440 คน และผู้บริหาร จำนวน 362 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง โดยให้ผู้ตอบประเมินค่าความสำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ มีจำนวนข้อกระทงทั้งสิ้น 90 ข้อ จำแนกเป็นสมรรถภาพ 8 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร 9 ข้อ ด้านปฏิบัติการสอน 15 ข้อ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน 16 ข้อ ด้านการนิเทศการเรียนการสอน 8 ข้อ ด้านการประชุมอบรมสัมมนา 11 ข้อ ด้านการทำงานเป็นกลุ่มและการประสานงาน 10 ข้อ ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ 9 ข้อ ด้านการเป็นผู้นำ 12 ข้อ แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิและคำนวณค่าความเที่ยงแบบความคงที่ภายใน โดยวิธีสัมประสิทธิ์แบบอัลฟ่า มีค่าเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำคำตอบจากแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การกระจายของสมรรถภาพรายข้อจากข้อมูลการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท และจากข้อมูลการรับรู้ทั้ง 3 กลุ่ม และทำการวิเคราะห์ตัวประกอบ โดยแยกวิเคราะห์ผลการประเมินสมรรถภาพออกเป็น 3 กลุ่มคือ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหาร โดยวิเคราะห์ตัวประกอบ ด้วยวิธีสะกิดตัวประกอบแบบภาพพจน์ และหมุนแกนตัวประกอบแบบอโรทอนอล ด้วยวิธีแวนริแมกซ์ ทำการวิเคราะห์ตัวประกอบ 2 ครั้ง จนได้โครงสร้างตัวประกอบของสมรรถภาพที่สำคัญต่อการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ในระดับประถมศึกษา

๖๖ ขอคนพบ

ก. ผลการประเมินสมรรถภาพรายข้อของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

จากลักษณะต่าง ๆ ของสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่เสนอให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหาร พิจารณาว่าสมรรถภาพใดมีความสำคัญมากน้อยเพียงใดต่อการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ปรากฏว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหาร มีความเห็นว่า สมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในแต่ละด้านนั้นมีความสำคัญตั้งแต่ระดับมากถึงระดับมากที่สุด กล่าวคือสมรรถภาพในแต่ละข้อมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ขึ้นไปทุกกลุ่มตัวอย่างประชากร แต่ความคิดเห็นต่อสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนของแต่ละกลุ่มตัวอย่างประชากรมีการกระจายอยู่มาก คือสมรรถภาพในแต่ละข้อส่วนใหญ่มีสัมประสิทธิ์การกระจายมากกว่า ร้อยละ 15 และเมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม ปรากฏผลดังนี้

1. จากการประเมินของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน พบว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเห็นว่าสมรรถภาพแต่ละข้อมีความสำคัญตั้งแต่ระดับมากถึงระดับมากที่สุด กล่าวคือสมรรถภาพแต่ละข้อมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ขึ้นไป และสมรรถภาพที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเห็นว่ามีความสำคัญมากที่สุดคือมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไปมีดังนี้

- 1.1 มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของหลักสูตร
 - 1.2 มีความรู้ความเข้าใจในเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น แผนการสอนคู่มือครู
 - 1.3 มีความยึดมั่นในหลักของความสัมพันธ์ในการทำงาน
 - 1.4 มีความเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น
 - 1.5 รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและปฏิบัติตามมติของกลุ่มด้วย
- ความเต็มใจ
- 1.6 รู้จักแบ่งงานและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
 - 1.7 มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
 - 1.8 มีความศรัทธาต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการ
 - 1.9 เป็นคนใจกว้างยอมรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น

- 1.10 มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน
- 1.11 มีความเสียสละทั้งกำลังกายและสติปัญญา
- 1.12 มีความรับผิดชอบสูง
- 1.13 มีความอดทน ชยันขันแข็ง

2. จากการประเมินตามการรับรู้ของครู พบว่า ครูมีความเห็นต่อสมรรถภาพแต่ละข้อของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับมากเท่านั้น กล่าวคือสมรรถภาพแต่ละข้อมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 4.49 เท่านั้น

3. จากการประเมินตามการรับรู้ของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นต่อสมรรถภาพแต่ละข้อของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนตั้งแต่ระดับมากถึงระดับมากที่สุด กล่าวคือสมรรถภาพแต่ละข้อมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.50 ขึ้นไป และสมรรถภาพที่ผู้บริหารเห็นว่าเป็นสมรรถภาพที่มีความสำคัญมากที่สุดคือมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 ขึ้นไป มีดังนี้

- 3.1 มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ
- 3.2 มีความศรัทธาต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการ
- 3.3 มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน
- 3.4 มีความอดทน ชยันขันแข็ง

4. เมื่อพิจารณาตามการรับรู้ของแต่ละกลุ่มตัวอย่างประชากร จะเห็นว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหารมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าสมรรถภาพแต่ละข้อของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความสำคัญมากขึ้นไป นอกจากนี้ยังพบว่าทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและผู้บริหารมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าสมรรถภาพต่อไปนี้เป็นสมรรถภาพที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนคือ

- 4.1 มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ
- 4.2 มีความศรัทธาต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการ
- 4.3 มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน
- 4.4 มีความอดทน ชยันขันแข็ง

ข. ผลการวิเคราะห์ตัวประกอบตามการประเมินสมรรถภาพที่สำคัญของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามการรับรู้ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหาร

1. ตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ศึกษาตามการรับรู้ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

จากการวิเคราะห์ตัวประกอบจากข้อมูลการรับรู้ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน พบว่ามีตัวประกอบที่สำคัญ 4 ตัวประกอบ โดยเรียงลำดับตามค่าผลรวมของความแปรปรวนร่วมกันจากมากไปหาน้อย และในแต่ละตัวประกอบ ตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบนั้น ๆ ได้จัดเรียงตามค่าน้ำหนักตัวประกอบจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ตัวประกอบที่ 1 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการประชุมอบรมสัมมนาและการนิเทศการเรียนการสอน ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย 18 ตัวแปรคือ

1. มีความสามารถในการดำเนินการอภิปรายและสรุปประเด็นให้ได้ใจความและเข้าใจง่าย
2. มีความสามารถในการกำหนดเนื้อหาสาระของการประชุมอบรมสัมมนาได้สอดคล้องกับความต้องการ
3. มีเทคนิคและวิธีการกระตุ้นให้ครูอาจารย์ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ขณะประชุมอบรมสัมมนา
4. มีความสามารถเป็นวิทยากรการประชุมอบรมสัมมนาของกลุ่มโรงเรียน
5. มีความสามารถในการให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ขณะประชุมอบรมสัมมนา
6. มีความสามารถในการประเมินและติดตามผลการประชุมอบรมสัมมนาภายในกลุ่มโรงเรียน
7. สามารถสรุปผลการประชุมอบรมสัมมนาทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มโรงเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบได้
8. มีความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการ ความจำเป็นเพื่อวางแผนจัดประชุมอบรมสัมมนา
9. สามารถเตรียมเอกสารหรือสื่อต่าง ๆ ประกอบการประชุมอบรมสัมมนา

10. สามารถนำผลจากการนิเทศมาใช้จัดทำแผนพัฒนาการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียน
11. สามารถนำผลจากการประชุมอบรมสัมมนามาปฏิบัติได้จริงในโรงเรียนเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ครูอาจารย์
12. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักและวิธีการจัดประชุมอบรมสัมมนา
13. มีทักษะและความสามารถในการพบปะพูดคุยและแลกเปลี่ยนความรู้กับครูอาจารย์
14. สามารถเสนอความรู้หรือผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มโรงเรียนแก่ครูอาจารย์
15. สามารถเผยแพร่วิธีการและผลงานในการปรับปรุงการเรียนการสอนใหม่ ๆ แก่ครูอาจารย์
16. สามารถร่วมกับคณะกรรมการกลุ่มดำเนินการนิเทศโดยให้คำแนะนำด้านการเรียนการสอนแก่ครูอาจารย์
17. มีความรู้ความเข้าใจวิธีการนิเทศการเรียนการสอน เช่น การนิเทศภายในโรงเรียน
18. สามารถวิเคราะห์และให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนแก่คณะกรรมการกลุ่มเพื่อวางแผนการนิเทศ

ตัวประกอบที่ 2 ตัวประกอบด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตรและปฏิบัติการสอน ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย 19 ตัวแปรคือ

1. มีความรู้ความเข้าใจในเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น แผนการสอน คู่มือครู
2. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการ จุดหมายและโครงสร้างของหลักสูตร
3. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครูกำหนด
4. มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของแต่ละกลุ่มประสบการณ์เป็นอย่างดี
5. มีความสามารถสาธิตการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนในกลุ่ม

ประสบการณ์ที่รับผิดชอบ

6. มีทักษะและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน
7. สามารถแนะนำให้ครูอาจารย์ยึดถือหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู เป็นหลักในการดำเนินการเรียนการสอน
8. มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
9. มีความสามารถวิเคราะห์การใช้หลักสูตร แผนการสอน คู่มือครูของครูอาจารย์ภายในกลุ่มโรงเรียน
10. มีความรู้เบื้องต้นในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
11. สามารถนำหลักจิตวิทยามาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม
12. มีความสามารถในการสาธิตการสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบ
13. สามารถจัดทำคู่มือการใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอนบริการแก่ครูอาจารย์
14. สามารถออกแบบผลิตหรือประดิษฐ์สื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้เป็นต้นแบบ
15. มีความสามารถชี้ทักษะในการสอนและวิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
16. มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีการเรียนรู้และหลักการสอน
17. มีความสามารถคิดค้นหรือพัฒนาวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ
18. สามารถปรับหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครูให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
19. สามารถประเมินผลการสอนของตนเองเพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน

ตัวประกอบที่ 3 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านความเป็นผู้นำ บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย 18 ตัวแปรคือ

1. มีความอดทน ชัยชนะแห่ง
2. มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาการเรียนการสอน
3. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
5. เป็นบุคคลที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์และศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ
6. มีความเสียสละทั้งกำลังกายและสติปัญญา
7. มีความรับผิดชอบสูง
8. สามารถปฏิบัติงานให้เป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่น
9. เป็นคนกล้าแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร ไม่เก็บตัว
10. มีความละเอียดรอบคอบทำงานเป็นระบบระเบียบ
11. มีความศรัทธาต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการ
12. สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับบุคคล
13. แต่งกายสะอาด สุภาพเรียบร้อย
14. มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ
15. มีความสามารถในการริเริ่มโครงการใหม่ ๆ
16. มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน
17. มีความสามารถกระตุ้นและจูงใจผู้อื่นร่วมปฏิบัติงาน
18. รู้จักให้เกียรติและยกย่องชมเชยผู้อื่นอย่างจริงใจและเปิดเผย

ตัวประกอบที่ 4 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการทำงานเป็นกลุ่มและ
การประสานงาน ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย 4 ตัวแปรคือ

1. มีความเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น
2. มีความยึดมั่นในหลักของสามัคคีในการทำงาน
3. รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและปฏิบัติตามมติของกลุ่มด้วย
ความเต็มใจ
4. รู้จักแบ่งงานและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

2. ตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ศึกษาตาม
การรับรู้ของครู

จากการวิเคราะห์ตัวประกอบจากข้อมูลการรับรู้ของครู พบว่ามีตัวประกอบที่สำคัญ
4 ตัวประกอบ โดยเรียงลำดับตามค่าผลรวมของความแปรปรวนรวมกันจากมากไปหาน้อย
และในแต่ละตัวประกอบ ตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบนั้น ๆ ได้จัดเรียงตามค่าน้ำหนัก

ตัวประกอบจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ตัวประกอบที่ 1 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตร
ปฏิบัติการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย
31 ตัวแปรคือ

1. มีความสามารถสาธิตการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนในกลุ่ม
ประสบการณ์ที่รับผิดชอบ
2. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการ จุดหมาย และโครงสร้างของ
หลักสูตร
3. มีความรู้ความเข้าใจในเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น แผนการสอน
คู่มือครู
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม
หลักสูตร แผนการสอน คู่มือครูกำหนด
5. สามารถแนะนำให้ครูอาจารย์ยึดถือหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู
เป็นหลักในการดำเนินการเรียนการสอน
6. สามารถปรับหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครูให้สอดคล้องกับสภาพ
ความต้องการของท้องถิ่น
7. มีความสามารถในการสาธิตการสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบ
8. มีความสามารถวิเคราะห์การใช้หลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู
ของครูอาจารย์ภายในกลุ่มโรงเรียน
9. มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของแต่ละกลุ่มประสบการณ์
เป็นอย่างดี
10. มีความสามารถชี้ทักษะในการสอนและวิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้
เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา
11. มีความสามารถคิดค้นหรือพัฒนาวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ
12. มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีการเรียนรู้อะไรและหลักการสอน
13. สามารถออกแบบผลิตหรือประดิษฐ์สื่อการเรียนการสอนเพื่อให้
เป็นต้นแบบ
14. สามารถจัดทำคู่มือการใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน

บริการแก่ครูอาจารย์

15. มีความรู้เบื้องต้นในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน
16. มีทักษะและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน
17. มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตรง

ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

18. สามารถให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนแก่คณะกรรมการกลุ่ม
19. สามารถนำหลักจิตวิทยามาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม
20. สามารถเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในบทเรียนให้สอดคล้องกับ

เนื้อหาวิชา

21. สามารถจัดบรรยากาศของห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของ

นักเรียน

22. สามารถประเมินผลการสอนของตนเองเพื่อนำผลมาใช้ปรับปรุง

การเรียนการสอน

23. สามารถเผยแพร่ความรู้ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน

การสอนแก่ครูอาจารย์

24. มีความสามารถประเมินความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของ

นักเรียนก่อนสอน

25. มีความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลตามจุดประสงค์ใน

สมุดประจำชั้นและแนะนำแก่ครูได้

26. มีความสามารถในการวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัยการเรียน

การสอนภายในกลุ่มโรงเรียน

27. สามารถจัดทำแผนปฏิบัติงานหรือปฏิทินการเรียนการสอนใน

กลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบ

28. สามารถประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

29. สามารถทำบันทึกการสอนและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

ได้ครบถ้วน

30. สามารถวิเคราะห์การผ่านจุดประสงค์ในสมุดประจำชั้นเพื่อนำผล

มาเป็นแนวทางพัฒนาการเรียนการสอน

31. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องระเบียบประเมินผลตามที่กระทรวง
กำหนด

ตัวประกอบที่ 2 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการเป็นผู้นำ บุคลิกภาพและ
มนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย 23 ตัวแปรคือ

1. มีความอดทน ชัยชนะในแข่งขัน
2. มีความเสียสละทั้งกำลังกายและสติปัญญา
3. มีความรับผิดชอบสูง
4. เป็นบุคคลที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์และศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ
5. สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ดีและเหมาะสม
6. มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน
7. รู้จักให้เกียรติ ยกย่องชมเชยผู้อื่นอย่างจริงใจและเปิดเผย
8. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
9. เป็นคนใจกว้างยอมรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น
10. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
11. มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาการเรียนการสอน
12. เป็นคนกล้าแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร ไม่เก็บตัว
13. มีความศรัทธาต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการ
14. มีอารมณ์ขันสนุกสนานร่าเริงแจ่มใส
15. มีความสามารถกระตุ้นและจูงใจผู้อื่นร่วมปฏิบัติงาน
16. มีความละเอียดรอบคอบทำงานเป็นระบบระเบียบ
17. มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
18. สามารถปฏิบัติงานให้เป็นที่พอใจแก่บุคคลอื่น
19. มีความสามารถในการริเริ่มโครงการใหม่ ๆ
20. สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับบุคคล
21. แต่งกายสะอาด สุภาพเรียบร้อย
22. รู้จักแบ่งงานและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย
23. รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและปฏิบัติตามมติของกลุ่มด้วย

ความเต็มใจ

ตัวประกอบที่ 3 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการประชุมอบรมสัมมนาและการนิเทศการเรียนการสอนและการจัดตั้งคลังข้อสอบ ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย 23 ตัวแปรคือ

1. มีความสามารถในการเป็นวิทยากรการประชุมอบรมสัมมนาของกลุ่มโรงเรียน
2. สามารถสรุปผลการประชุมอบรมสัมมนาทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ
กลุ่มโรงเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบได้
3. มีความสามารถกำหนดเนื้อหาสาระของการประชุมอบรมสัมมนาได้
สอดคล้องกับความต้องการ
4. มีความสามารถในการประเมินผลและติดตามผลการประชุมอบรม
สัมมนาภายในกลุ่มโรงเรียน
5. มีเทคนิคและวิธีการกระตุ้นให้ครูอาจารย์ได้แสดงความคิดเห็นอย่าง
เต็มที่ขณะประชุมอบรมสัมมนา
6. มีความสามารถในการดำเนินการอภิปรายและสรุปประเด็นให้ได้
ใจความและเข้าใจง่าย
7. มีความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการความจำเป็นเพื่อ
วางแผนจัดประชุมอบรมสัมมนา
8. สามารถนำผลจากการประชุมอบรมสัมมนาไปปฏิบัติจริงในโรงเรียน
เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ครูอาจารย์
9. มีความสามารถในการให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ขณะประชุมอบรม
สัมมนา
10. สามารถเผยแพร่วิธีการและผลงานในการปรับปรุงการเรียนการสอน
ใหม่ ๆ แก่ครูอาจารย์
11. สามารถร่วมกับคณะกรรมการกลุ่มดำเนินการนิเทศโดยให้คำแนะนำ
ด้านการเรียนการสอนแก่ครูอาจารย์
12. สามารถเตรียมเอกสารหรือสื่อต่าง ๆ ประกอบการประชุมอบรม
สัมมนา

13. สามารถนำผลจากการนิเทศมาใช้จัดทำแผนพัฒนาการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียน
 14. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักและวิธีการจัดประชุมอบรมสัมมนา
 15. สามารถเสนอความรู้หรือผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มโรงเรียนแก่ครูอาจารย์
 16. มีความสามารถติดตาม ตรวจสอบผลการเรียนการสอนของโรงเรียนเพื่อทราบระดับและสถานภาพทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียน
 17. มีทักษะและความสามารถในการพบปะพูดคุยและแลกเปลี่ยนความรู้กับครูอาจารย์
 18. มีความรู้ความเข้าใจวิธีการนิเทศการเรียนการสอน เช่น การนิเทศภายในโรงเรียน
 19. มีความสามารถในการประเมินผลงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียน
 20. มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการทำงานเป็นกลุ่มและการประสานงานภายในกลุ่มโรงเรียน
 21. สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น
 22. สามารถร่วมกับครูอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งคลังข้อสอบของกลุ่มโรงเรียน
 23. สามารถวิเคราะห์ข้อสอบได้
- ตัวประกอบที่ 4 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการประเมินและเสนอผลการประเมิน ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย 3 ตัวแปรคือ
1. มีความสามารถในการวัดและประเมินผลแบบอิงกลุ่มและอิงเกณฑ์
 2. สามารถประเมินผลรวมสรุปเพื่อตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
 3. มีความสามารถสรุปและแสดงผลการประเมินในรูปของแผนภูมิกราฟและอื่น ๆ เพื่อให้เข้าใจง่าย
3. ตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร

จากการวิเคราะห์ตัวประกอบจากข้อมูลการรับรู้ของผู้บริหาร พบว่ามีตัวประกอบที่สำคัญ 4 ตัวประกอบ โดยเรียงลำดับตามค่าผลรวมของความแปรปรวนรวมจากมากไปหาน้อย และในแต่ละตัวประกอบ ตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบนั้น ๆ ได้จัดเรียงตามค่าน้ำหนักตัวประกอบจากมากไปหาน้อย ดังนี้

ตัวประกอบที่ 1 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตรและปฏิบัติการสอน ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย 21 ตัวแปรคือ

1. มีความรู้ความเข้าใจในเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น แผนการสอน
คู่มือครู
2. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการ จุดหมายและโครงสร้าง
ของหลักสูตร
3. มีความสามารถในการวิเคราะห์การใช้หลักสูตร แผนการสอน
คู่มือครูของครูอาจารย์ภายในกลุ่มโรงเรียน
4. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ตามหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครูกำหนด
5. มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของแต่ละกลุ่มประสบการณ์
เป็นอย่างดี
6. สามารถปรับหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครูให้สอดคล้องกับสภาพ
ความต้องการของท้องถิ่น
7. มีความสามารถสำหรับการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนใน
กลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบ
8. สามารถแนะนำให้ครูยึดถือหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครูเป็น
หลักในการดำเนินการเรียนการสอน
9. สามารถออกแบบผลิตหรือประดิษฐ์สื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้
เป็นต้นแบบ
10. มีความสามารถในการจัดการสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบ
11. สามารถเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในบทเรียนให้สอดคล้อง
กับเนื้อหาวิชา
12. สามารถนำหลักจิตวิทยามาใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

13. สามารถจัดทำคู่มือการใช้และเก็บรักษาสื่อการเรียนการสอน
บริการแก่ครูอาจารย์

14. มีความสามารถคิดค้นหรือพัฒนาวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ

15. มีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีการเรียนรู้และหลักการสอน

16. สามารถจัดบรรยากาศของห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของ

นักเรียน

17. มีทักษะและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน

18. สามารถประเมินผลการสอนของตนเอง เพื่อนำผลมาใช้ปรับปรุง

การเรียนการสอน

19. สามารถให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนแก่

คณะกรรมการกลุ่ม

20. มีความสามารถใช้ทักษะในการสอนและวิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้

เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

21. สามารถทำบันทึกการสอนและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

ได้ครบถ้วน

ตัวประกอบที่ 2 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการประชุมอบรมสัมมนาและ
การนิเทศการเรียนการสอน ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย 15 ตัวแปรคือ

1. มีความสามารถในการกำหนดเนื้อหาสาระของการประชุมอบรม
สัมมนาได้สอดคล้องกับความต้องการ

2. มีความสามารถในการดำเนินอภิปรายและสรุปประเด็นให้ได้
ใจความและเข้าใจง่าย

3. มีความสามารถในการวิเคราะห์ความต้องการ ความจำเป็นเพื่อ
วางแผนจัดประชุมอบรมสัมมนา

4. มีเทคนิคและวิธีการกระตุ้นให้ครูอาจารย์ได้แสดงความคิดเห็นอย่าง
เต็มที่ขณะประชุมอบรมสัมมนา

5. มีความสามารถในการให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ขณะประชุม
อบรมสัมมนา

6. สามารถสรุปผลการประชุมอบรมสัมมนาทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ

กลุ่มโรงเรียนใหญ่ที่เกี่ยวข้องทราบได้

7. มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักและวิธีการจัดประชุมอบรมสัมมนา

8. มีความสามารถในการเป็นวิทยากรการประชุมอบรมสัมมนาของ

กลุ่มโรงเรียน

9. มีความสามารถในการประเมินผลและติดตามผลการประชุมอบรม

สัมมนาภายในกลุ่มโรงเรียน

10. สามารถเตรียมเอกสารหรือสื่อต่าง ๆ ประกอบการประชุมอบรม

สัมมนา

11. สามารถเสนอความรู้หรือผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ

กลุ่มโรงเรียนแก่ครูอาจารย์

12. สามารถนำผลจากการนิเทศมาใช้จัดทำแผนพัฒนาการเรียนการสอน

ของกลุ่มโรงเรียน

13. มีความสามารถติดตาม ตรวจสอบผลการเรียนการสอนของ

โรงเรียนเพื่อทราบระดับและสถานภาพทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียน

14. สามารถนำผลจากการประชุมอบรมสัมมนามาปฏิบัติจริงใน

โรงเรียนเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ครูอาจารย์

15. สามารถเผยแพร่วิธีการและผลงานในการปรับปรุงการเรียน

การสอนใหม่ ๆ แก่ครูอาจารย์

ตัวประกอบที่ 3 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการเป็นผู้นำ ประกอบด้วย

ตัวแปรที่บรรยาย 12 ตัวแปรคือ

1. มีความรับผิดชอบสูง

2. มีความอดทน ขยันขันแข็ง

3. มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาการเรียนการสอน

4. มีความเสียสละทั้งกำลังกายและสติปัญญา

5. เป็นบุคคลที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์และศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ

6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

7. สามารถปฏิบัติงานให้เป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่น

8. มีความสามารถในการริเริ่มโครงการใหม่ ๆ

9. มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน
10. มีความสามารถกระตุ้นและจูงใจผู้อื่นร่วมปฏิบัติงาน
11. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
12. รู้จักให้เกียรติ ยกย่องชมเชยผู้อื่นอย่างจริงใจและเปิดเผย

ตัวประกอบที่ 4 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์

ประกอบด้วยตัวแปรที่บรรยาย 9 ตัวแปรคือ

1. แต่งกายสะอาดสุภาพเรียบร้อย
2. สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ดีและเหมาะสม
3. สามารถติดต่อสื่อสารและใช้ภาษาได้เหมาะสมกับบุคคล
4. มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
5. มีอารมณ์ขัน สนุกสนานร่าเริงแจ่มใส
6. เป็นคนใจกว้างยอมรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ของผู้อื่น
7. มีความละเอียดรอบคอบทำงานเป็นระบบระเบียบ
8. มีความศรัทธาต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการ
9. เป็นคนกล้าแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร ไม่เก็บตัว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปข้อค้นพบ ตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 25
 ตารางที่ 25 ตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างเรียงตามความสำคัญมากไปหาน้อย

ครูวิชาการกลุ่ม	ครู	ผู้บริหาร
1. สมรรถภาพด้านการประชุมอบรมสัมมนา และการนิเทศการเรียนการสอน	1. สมรรถภาพด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตร ปฏิบัติการสอนและการวัดและประเมิน ผลการเรียนการสอน	1. สมรรถภาพด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตร และปฏิบัติการสอน
2. สมรรถภาพด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตร และปฏิบัติการสอน	2. สมรรถภาพด้านการเป็นผู้นำ บุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์	2. สมรรถภาพด้านการประชุมอบรมสัมมนา และการนิเทศการนิเทศการเรียนการสอน
3. สมรรถภาพด้านการเป็นผู้นำ บุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์	3. สมรรถภาพด้านการประชุมอบรมสัมมนา การนิเทศการเรียนการสอนและการจัด ตั้งคลังข้อสอบ	3. สมรรถภาพด้านการเป็นผู้นำ
4. สมรรถภาพด้านการทำงานเป็นกลุ่มและ การประสานงาน	4. สมรรถภาพด้านการประเมินและเสนอผล การประเมิน	4. สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพและ มนุษย์สัมพันธ์

อภิปรายผลการวิจัย

1. ในการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบลักษณะสมรรถภาพที่สำคัญของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษาในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียน โดยที่ทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหารต่างก็ประเมินความสำคัญของสมรรถภาพแต่ละข้อของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุก ๆ ด้าน จึงกล่าวได้ว่าการปฏิบัติงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนนั้นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถหรือมีสมรรถภาพในหลาย ๆ ด้าน ทั้งทางด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตร ด้านปฏิบัติการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ด้านการประชุมอบรมสัมมนา ด้านการทำงานเป็นกลุ่มและการประสานงาน ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ และด้านการเป็นผู้นำ โดยที่ลักษณะของสมรรถภาพที่สำคัญมากที่สุดที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนพึงมีอย่างยิ่งคือ การมีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความศรัทธาต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการ มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน และมีความอดทนขยันขันแข็ง ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้จะช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้การปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้นำในการใช้หลักสูตร จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน ตลอดจนการปฏิบัติงานวิชาการด้านอื่น ๆ ของกลุ่มโรงเรียนตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการกลุ่ม ด้วยเหตุนี้ทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหารจึงมีความต้องการที่จะให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีสมรรถภาพสูงขึ้นในทุก ๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อูห์ยิ นีร์ธูโต (2525 :27) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้ที่มีสมรรถภาพสูงย่อมจะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างรวดเร็วได้ผลงานมากสนองตอบความพึงพอใจและได้รับผลสำเร็จมากกว่าคนที่มีสมรรถภาพต่ำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนั่น มีชั้นหมาก (2527 :65) ที่พบว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในหลาย ๆ ด้าน ในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านวิชาการและการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จริญญา จิยโชติ (2527 :122 - 123) ที่พบว่า ทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหารมีความคาดหวังในบทบาทของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนสูงขึ้นทุก ๆ ด้านจนอยู่ในเกณฑ์มากทั้งในด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านการนิเทศการเรียนการสอน

2. จากการวิเคราะห์ตัวประกอบเพื่อหาโครงสร้างสมรรถภาพที่สำคัญของ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ปรากฏว่าได้ตัวประกอบสำคัญของ สมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่กลุ่มตัวอย่างทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และ ผู้บริหารมีความเห็นร่วมกันทุกกลุ่มคือ (1) ตัวประกอบสมรรถภาพด้านหลักสูตร วัสดุ หลักสูตรและปฏิบัติการสอน (2) ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการประชุมอบรมสัมมนาและ การนิเทศการเรียนการสอน (3) ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการเป็นผู้นำ บุคลิกภาพและ มนุษยสัมพันธ์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าตัวประกอบทั้ง 3 ตัวประกอบที่ได้ร่วมกันนี้ถือได้ว่าเป็น ตัวประกอบที่มีความสำคัญและมีความสมเหตุสมผลอย่างยิ่ง เพราะตัวประกอบแต่ละตัวมี ตัวแปรที่บรรยายลักษณะของตัวประกอบไปในทิศทางเดียวกันและมีความสอดคล้องกัน เช่น ตัวแปรทางด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตรกับการปฏิบัติการสอนซึ่งรวมเป็นตัวประกอบเดียวกัน อาจเป็นเพราะว่าในการจัดการศึกษานั้นหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น เป็นสิ่งที่สนับสนุน ส่งเสริมซึ่งกันและกัน กล่าวคือบุคคลที่จะทำการสอนได้ดั้นนั้นจะต้องเป็นผู้ รู้หลักสูตรเป็นอย่างดี (สันต์ ธรรมบำรุง 2525 :1) และตัวแปรด้านการประชุมอบรม สัมมนากับการนิเทศการเรียนการสอนที่บรรยายตัวประกอบเดียวกันอาจเป็นเพราะว่า การประชุมอบรมสัมมนาก็คือเทคนิควิธีหนึ่งสำหรับการนิเทศการเรียนการสอนที่กระทำเป็น กลุ่มโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุง พัฒนา ช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น (เอกชัย กี่สุข 2527 :131) และสำหรับตัวแปรด้านการเป็นผู้นำ กับบุคลิกภาพและ มนุษยสัมพันธ์ที่บรรยายตัวประกอบเดียวกันเพราะต่างก็เป็นคุณลักษณะที่จะช่วยส่งเสริมให้ การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น จึงทำให้ตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันและร่วม บรรยายตัวประกอบเดียวกัน และเมื่อพิจารณาตัวแปรแต่ละตัวที่บรรยายตัวประกอบนั้น ๆ แล้วเห็นว่าเป็นตัวประกอบที่มีความสำคัญมากสำหรับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่จะช่วย ส่งเสริมการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาในระดับกลุ่มโรงเรียนให้สูงขึ้นด้วย ซึ่ง เป็นไปตามความต้องการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่ต้องการให้ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้นำในการใช้หลักสูตร สอนและพัฒนาการสอนรวมทั้งการปฏิบัติ งานด้านวิชาการอื่น ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูนั้นเอง

3. ตัวประกอบสมรรถภาพด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตรและการปฏิบัติการสอน เป็นตัวประกอบที่ทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหารมีความเห็นที่ตรงกัน และ

เป็นตัวประกอบที่ครูและผู้บริหารมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าเป็นตัวประกอบที่มีความสำคัญ เป็นอันดับแรก โดยตัวประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ถึงร้อยละ 51.3 และ 49.8 ของความแปรปรวนของตัวประกอบทั้งหมดของแต่ละกลุ่มตัวอย่างตามลำดับ โดยที่ ตัวแปรที่สำคัญที่อธิบายตัวประกอบนี้ได้แก่ มีความสามารถสาธิตการใช้สื่อประกอบการเรียน การสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการ จุดหมายและ โครงสร้างของหลักสูตร มีความรู้ความเข้าใจในเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น แผนการสอน คู่มือครู มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร แผน การสอน คู่มือครูกำหนด สามารถแนะนำให้ครูอาจารย์ยึดถือหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู เป็นหลักในการดำเนินการเรียนการสอน สามารถปรับหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครูให้ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของแต่ละ กลุ่มประสบการณ์เป็นอย่างดี มีความสามารถในการคิดค้นหรือพัฒนาวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น จะเห็นได้ว่าตัวประกอบทางด้านนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งตามการรับรู้ของครู และ ผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานทางด้านนี้เป็นหัวใจของการจัดการศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับ ครูและผู้บริหาร โดยในฐานะที่ครูเป็นผู้ใช้หลักสูตรโดยตรงคือเป็นผู้ทำการสอนตาม หลักสูตรและผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำทางวิชาการภายในโรงเรียนจึงต้องเกี่ยวข้องกับ หลักสูตรโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สันต์ ธรรมบำรุง (2525 :1) ที่กล่าวว่า ความสำเร็จของการจัดการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับหลักสูตรเป็นประการสำคัญ เพราะหลักสูตร เป็นตัวกำหนดว่าผู้เรียนจะเรียนอะไร เพื่ออะไร ผู้ที่ทำการสอนได้ดั่งนั้นจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรเป็นอย่างดีด้วย แต่จากงานวิจัยหลายฉบับก็ชี้ให้เห็นว่าทั้งครูและ ผู้บริหารประสบปัญหาทางด้านหลักสูตรและวิธีการสอน ดังจะเห็นได้จากข้อสรุปงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องของทางการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 :2 :56) ที่พบว่า โดยทั่ว ๆ ไปครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง เท่านั้นและมักประสบปัญหามากกว่าผู้บริหาร โดยเฉพาะครูที่ใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ประสบปัญหาด้านวิธีสอน สื่อการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยที่ทางโรงเรียนมีความต้องการแหล่งบริการทางด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้แนะนำ เกี่ยวกับการผลิตสื่อและการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้ทั้งครูและผู้บริหารจึงเห็นว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนพืงมีสมรรถภาพทางด้านนี้เป็นประการสำคัญ เพื่อที่จะได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางการเรียนการสอน สาธิตการสอน การใช้สื่อการสอนตลอดจน

จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นแบบอย่างที่ดีได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม สุตตสันต์ (2526 :85) ที่พบว่า ทั้งครูและผู้บริหารมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนควรมีบทบาทในการช่วยเหลือปรับปรุงงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญญา หมั่นบาล (2529 :184) ที่พบว่า ครูและผู้บริหารมีปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ตลอดจนปัญหาทางด้านการนิเทศของผู้บริหารต้งนั้นศึกษานิเทศก์จึงมีความคาดหวังว่าเมื่อครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีความรู้ความสามารถแล้วจะได้อไปช่วยเหลือให้คำปรึกษา คำแนะนำแก่ครูผู้สอนและผู้บริหารภายในกลุ่มโรงเรียน ด้วยเหตุนี้ทั้งครูและผู้บริหารจึงมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าตัวประกอบสมรรถภาพทางด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตรและปฏิบัติการสอนเป็นตัวประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการปฏิบัติการสอน เป็นตัวประกอบที่มีความสำคัญมากที่สุดต่อการปฏิบัติงานของ ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

4. ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการประชุมอบรมสัมมนาและการนิเทศการเรียนการสอน เป็นตัวประกอบที่ร่วมกันตามความคิดเห็นของทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหารและเป็นตัวประกอบที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเห็นว่ามีสำคัญมากเป็นอันดับแรก โดยที่ตัวประกอบนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ถึง ร้อยละ 39.5 ของความแปรปรวนของตัวประกอบทั้งหมด มีตัวแปรที่สำคัญที่อธิบายตัวประกอบนี้ได้แก่ มีความสามารถในการดำเนินการอภิปรายและสรุปประเด็นให้เข้าใจความและเข้าใจง่าย มีความสามารถในการกำหนดเนื้อหาสาระของการประชุมอบรมสัมมนาได้สอดคล้องกับความต้องการ มีเทคนิคและวิธีการกระตุ้นให้ครูอาจารย์ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ขณะประชุมอบรมสัมมนา มีความสามารถเป็นวิทยากรการประชุมอบรมสัมมนาของกลุ่มโรงเรียน เป็นต้น จากการที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเห็นว่าตัวประกอบนี้เป็นตัวประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกนั้น อาจเป็นเพราะว่า การประชุมอบรมสัมมนาและการนิเทศการเรียนการสอนนั้นเป็นหนทางที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจะได้เสนอแนะความรู้ ให้คำแนะนำทางด้านวิชาการและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่ครูได้ โดยการประชุมอบรมสัมมนาเป็นวิธีการหนึ่งของการจัดนิเทศการเรียนการสอนที่กระทำเป็นกลุ่ม ซึ่งการนิเทศการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน ช่วยเหลือครูให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยในฐานะที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้นำทางด้านการสอน จึงต้องดำเนินการให้ความรู้แก่ครูในฐานะที่เป็นวิทยากรของกลุ่มโรงเรียนและเป็นผู้นิเทศ

ร่วมกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนอัสสัมชัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สังกัด อูธรานันท์ (2528 :40 - 41) ซึ่งกล่าวไว้ว่า ในปัจจุบันคณะครูในโรงเรียนมีความสามารถมากขึ้น จึงควรให้ครูที่มีความรู้ความสามารถเหล่านั้นทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ซึ่งจะมีผลทำให้ การนิเทศการศึกษาดำเนินไปอย่างกว้างขวางและสามารถช่วยพัฒนาบุคคลกรประจำการ ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้นและทำให้คณะครูที่มีความรู้ความสามารถมีส่วนร่วมในการนิเทศ นับว่าเป็นการให้เกียรติและยกย่องบุคคลเหล่านั้นมีขวัญและกำลังใจในการทำงานสูงขึ้น และ ถ้าหากทำให้คณะครูในโรงเรียนยอมรับในคณะครูผู้ทำหน้าที่นิเทศแล้วการจัดการศึกษาใน โรงเรียนจะบังเกิดผลดีในด้าน การรับรู้ปัญหาและความต้องการที่แท้จริง นอกจากนั้นคณะครู ผู้ทำหน้าที่นิเทศยังมีความคุ้นเคย สนิทสนมกับคณะครูในโรงเรียนซึ่งจะช่วยให้การนิเทศ บรรลุผลสำเร็จได้โดยง่าย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา หมั่นบาล (2529 :185) ที่พบว่า ทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ต่างก็ยอมรับใน ความรู้ความสามารถของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในการเป็นวิทยากรของกลุ่มโรงเรียน เพราะว่าวิทยากรที่มาจากครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนย่อมเป็นผู้รู้ปัญหาและความต้องการ มากกว่าบุคคลอื่น

5. ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการเป็นผู้นำ บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ เป็น ตัวประกอบสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นร่วมกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมา จากครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีหน้าที่ที่สำคัญคือการปฏิบัติงานด้านวิชาการให้เป็นแบบอย่าง แก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน ตลอดจนการปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ครู อยู่เสมอ ดังนั้นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจึงปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลกรอื่น ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียน อยู่ตลอดเวลาและการปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลที่สำคัญคือการมีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวกำหนด ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นนั่นเอง โดยที่บุคลิกภาพที่แสดง ออกมานั้นจะมีอิทธิพลต่อผู้ที่ปฏิบัติงานด้วยทั้งในด้านความรู้สึกและอารมณ์ ซึ่งความรู้สึกที่จะ นิยมยกย่อง ชมชอบ ให้ความรักหรือมีทัศนคติอย่างไรนั้นก็ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพเป็นประการสำคัญ (เอื้ออารี พงศ์อิศวรานันท์ และคณะ ม.ป.ป. :187) นอกจากนี้ สัมหมาย สร้อยนาคพงษ์ (2527 :23) ก็ได้กล่าวถึงความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์ไว้ว่า การที่บุคคลปฏิบัติงานและ จะได้รับความร่วมมือ ร่วมใจจากผู้อื่นเป็นอย่างดีนั้นมนุษยสัมพันธ์เป็นสิ่งที่ช่วยให้การทำงาน ประสพผลสำเร็จเพราะมนุษยสัมพันธ์เป็นการครองใจคนและการเอาชนะใจคน นอกจากนี้

ลักษณะของการเป็นผู้นำที่จะเป็นการใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่นเพื่อการปฏิบัติงานประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี (ถวิล เกื้อกุลวงศ์ 2530 : 219) จากที่กล่าวมาจึงเห็นได้ว่าการเป็นผู้นำบุคลิกภาพและมนุษย์สัมพันธ์นั้นมีความสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการเพื่อให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ครูนั้น ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนจำเป็นต้องปฏิบัติงานให้เป็นที่น่าเชื่อถือ นำเอาแบบอย่างที่จะนำไปปฏิบัติ เกิดแรงจูงใจซึ่งจะทำให้เกิดความศรัทธาต่อการปฏิบัติหน้าที่อันจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้โดยง่าย ซึ่งตัวแปรที่สำคัญที่อธิบายตัวประกอบนี้ได้แก่ มีความอดทน ขยันขันแข็ง มีความรับผิดชอบสูง มีความเสียสละ ทั้งกำลังกายและสติปัญญา เป็นบุคคลที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์และศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี (2531 : 55) ที่เสนอถึงแนวปฏิบัติงานภายในกลุ่มโรงเรียนไว้ว่า ในการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนนั้น บุคลากรทุกคนภายในกลุ่มโรงเรียนควรมีความเข้าใจกัน ยอมรับความสามารถของกันและกัน เรียนรู้ให้เข้าใจอุปนิสัยใจคอของกันและกัน มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกัน ใช้เทคนิคการจูงใจเพื่อนร่วมงานและจูงใจตนเองให้ทำงานร่วมกัน ตลอดจนการมีความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน

6. ตัวประกอบที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นเป็นตัวประกอบสำคัญของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นร่วมกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวประกอบสำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่พบตามการรับรู้ของแต่ละกลุ่ม ดังนี้

6.1 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการทำงานเป็นกลุ่มและการประสานงาน เป็นตัวประกอบสำคัญที่พบตามการรับรู้ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ซึ่งสาเหตุที่พบเฉพาะตามการรับรู้ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนั้นอาจเป็นเพราะว่า ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนซึ่งในแต่ละกลุ่มโรงเรียนมีจำนวน 6 คนนั้นได้ปฏิบัติงานร่วมกันอยู่เสมอและยังได้ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการกลุ่มและครูภายในกลุ่มอีกด้วย โดยในลักษณะของการปฏิบัติงานเป็นกลุ่มซึ่งจะต้องประสานงานซึ่งกันและกันอยู่เสมอ จึงทำให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานเป็นหมู่คณะและการประสานงาน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี (2531 : 33) ที่ได้เสนอบทบาทของ

หน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนไว้ว่า ควรเป็นผู้มีความรู้และใช้ความรู้นั้นอย่างเหมาะสมเกี่ยวกับสิ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการบริหารของกลุ่มโรงเรียน ได้แก่ ความเป็นผู้นำ การมีมนุษยสัมพันธ์ การวางแผน การประสานงานและการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล และตัวแปรที่บรรยายตัวประกอบนี้คือ มีความเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น มีความยึดมั่นในหลักของความสามัคคีในการทำงาน รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและปฏิบัติตามมติของกลุ่มด้วยความเต็มใจ และรู้จักแบ่งงานและรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในการปฏิบัติงานร่วมกันและร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและดำเนินไปด้วยความราบรื่น อันสอดคล้องกับความต้องการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 4 : 9) ที่ต้องการให้สมาชิกภายในกลุ่มรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย เปิดใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ปฏิบัติตามมติของกลุ่มด้วยความเต็มใจ และให้ความร่วมมือกับกลุ่มด้วยความเต็มใจ และเป็นที่น่าสนใจคิดว่าตัวประกอบที่สำคัญทางด้านนี้ไม่พบตามการรับรู้ของครูและผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการปฏิบัติงานภายในกลุ่มโรงเรียนยังมีการร่วมมือและประสานงานกันระหว่างโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยและนอกจากนี้บุคลากรส่วนใหญ่ของกลุ่มโรงเรียนยังไม่ทราบบทบาท หน้าที่ของบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่มโรงเรียนที่สัมพันธ์กับบทบาทหน้าที่ของตนเอง (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี 2531 : 2) โดยลักษณะดังกล่าวจึงอาจทำให้ครู และผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการทำงานเป็นกลุ่มและการประสานงานภายในกลุ่มโรงเรียนเท่าใดนัก

6.2 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตร ปฏิบัติการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการประชุมอบรมสัมมนา การนิเทศการเรียนการสอนและการจัดตั้งคลังข้อสอบ และตัวประกอบสมรรถภาพด้านการประเมินและแสดงผลการประเมิน ตัวประกอบสำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้ง 3 ตัวประกอบนี้พบตามการรับรู้ของครู ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่านอกจากครูมีความคิดเห็นสอดคล้องกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและผู้บริหารเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตรและการปฏิบัติการสอน และการประชุมอบรมสัมมนาและการนิเทศการเรียนการสอนแล้ว ครูให้ความสำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทางด้าน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนด้วย โดยรวมเป็นตัวประกอบสำคัญเป็นอันดับแรกร่วมกับด้านหลักสูตร วัสดุหลักสูตรและปฏิบัติการสอน ซึ่งจากการที่ครู

เห็นว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนพึงมีสมรรถภาพด้านนี้เป็นประการสำคัญอาจเป็นเพราะว่าครูนอกจากจะประสบปัญหาทางด้านหลักสูตร การใช้สื่อการเรียนการสอนและวิธีสอนแล้วครูยังประสบปัญหาทางด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ (สพช. 2526 : 2 : 14) นอกจากนี้จากการศึกษาของ วัลลภา อาริรัตน์ (อ้างถึงในประสิทธิ์ สวัสดิ์ประดิษฐ์ 2529 : 32) พบว่า ครูประถมศึกษามีปัญหามาในเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการวัดผลระหว่างเรียน ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในสมุดประจำชั้น และการสร้างเครื่องมือวัดผลให้เหมาะสมกับจุดประสงค์หรือพฤติกรรมที่จะวัด ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุงข้อสอบให้เหมาะสม และจากการศึกษาของ สำราญ วรรณศรีและคณะ (2527 : 7 - 16) พบว่าครูประถมศึกษาในจังหวัดมหาสารคามและกาฬสินธุ์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีประเมินผลค่าและประสบปัญหาต่าง ๆ คือ ไม่มีเวลาสร้างเครื่องมือวัดผล ขาดความรู้ความชำนาญในการสร้างเครื่องมือวัดผลและไม่ทราบว่า จะวัดผลในช่วงใด เป็นต้น จากการที่ครูประสบกับปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวจึงทำให้ครูประเมินให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ทางวิชาการมีสมรรถภาพด้านการวัดและประเมินผลเป็นสำคัญด้วย ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนให้คำปรึกษา คำแนะนำ และเสนอความรู้ทางด้าน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน นอกจากนี้ครูยังมุ่งหวังให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานร่วมกับครูอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งคลังข้อสอบของกลุ่มโรงเรียน โดยรวมอยู่ในตัวประกอบสำคัญด้านการประชุมอบรมสัมมนาและการนิเทศการเรียนการสอน ทั้งนี้เพราะว่างานด้านนี้เป็นลักษณะของการบริการแก่ครูภายในกลุ่มจึงทำให้ครูมีความเห็นรวมอยู่ในด้าน การนิเทศการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย ปิ่นสุข (2526 : 133) ที่พบว่าในการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนครูมีความต้องการงานด้านการเรียนการสอนคือการจัดทำธนาคารข้อสอบและเครื่องมือวัดผล การเรียนรู้เพื่อบริการแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน และครูได้ให้ความสำคัญต่อสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทางด้าน การประเมินและแสดงผลการประเมิน ทั้งนี้เพราะครูต้องการที่จะให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนแสดงผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหรืองานวิชาการต่าง ๆ ภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อครูจะได้ทราบผลการปฏิบัติงานของตนเองภายในกลุ่มโรงเรียนว่ามีความก้าวหน้ามากน้อยเพียงใด เพื่อจะเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงตนเองต่อไป แต่อย่างไรก็ตามปรากฏว่าไม่พบตัวประกอบสำคัญทางด้านนี้ตามการรับรู้ของครู

วิชาการกลุ่มโรงเรียนและผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารได้ปฏิบัติงานทางด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในเกณฑ์น้อย (นิคม ทองพิทักษ์ 2521 : 98) และครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเองก็ประสบกับปัญหาด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เช่นเดียวกับกับครู โดยมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางเท่านั้น (ประสิทธิ์ สวัสดิ์ ประดิษฐ์ 2529 : 80) ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนยังไม่มั่นใจตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพได้ดี จึงทำให้ทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญเท่าใดนัก จึงควรที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรของกลุ่มโรงเรียนได้ตระหนักในการฝึกอบรมหรือเพิ่มความรู้ทางด้าน การวัดและประเมินผลทางการเรียนการสอนแก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน เพราะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนภายในกลุ่มโรงเรียนต่อไป

7. ตารางที่ 25 พบว่าตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามการรับรู้ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหาร มีความแตกต่างกันในบางตัวประกอบ ซึ่งทำให้ทราบถึงความต้องการของกลุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละกลุ่มที่มีต่อสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนแตกต่างกันออกไป นอกจากนั้นยังถือได้ว่าเป็นข้อเสนอแนะให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนได้ตระหนักถึงสมรรถภาพพื้นฐานของตนเองที่พึงมีนอกจากความคิดเห็นของตนเองที่พึงมีอีกด้วย เช่น สมรรถภาพด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน สมรรถภาพด้านการจัดตั้งคลังข้อสอบ และสมรรถภาพด้านการประเมินและเสนอผลการประเมิน ซึ่งพบตามการรับรู้ของครูแต่ไม่พบตามการรับรู้ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและผู้บริหาร ดังนั้นทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและผู้บริหารพึงได้ตระหนักถึงสมรรถภาพเหล่านี้ในการปฏิบัติงานภายในกลุ่มโรงเรียน ตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่พบตามการรับรู้ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน แต่ไม่พบตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารคือ ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการทำงานเป็นกลุ่มและการประสานงาน ซึ่งถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานภายในกลุ่มโรงเรียน เนื่องจากกลุ่มโรงเรียนประกอบไปด้วยบุคลากรหลาย ๆ ฝ่ายมาร่วมกันดำเนินงาน ดังนั้นทั้งครูและผู้บริหารพึงได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มหรือเป็นทีมและการประสานงานภายในกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานภายในกลุ่มโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจากการประเมินตามการรับรู้ของผู้บริหาร พบว่าตัวประกอบสำคัญของสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนด้านการ เป็นผู้นำและสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ

และมนุษยสัมพันธ์แยกออกเป็นตัวประกอบแต่ละตัว ซึ่งแตกต่างจากความคิดเห็นของทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนและครู ที่พบว่าสมรรถภาพด้านการเป็นผู้นำและบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์รวมเป็นตัวประกอบสำคัญเดียวกัน ทั้งนี้เพราะว่าผู้บริหารถือว่าการเป็นผู้นำเป็นคุณลักษณะที่สำคัญต่อการเป็นผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องการให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีสมรรถภาพด้านการเป็นผู้นำเป็นคุณสมบัติที่สำคัญกว่าด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ จากข้อค้นพบตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่แตกต่างกันตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างประชากรแต่ละกลุ่มดังกล่าวนี้ได้ว่ามีความสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานภายในกลุ่มโรงเรียน กล่าวคือครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนพึงพัฒนาสมรรถภาพของตนเองและทั้งครูและผู้บริหารพึงให้การสนับสนุนและพัฒนาสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนให้เป็นผู้มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

8. จากตารางที่ 25 จะเห็นว่าตัวประกอบสำคัญที่พบตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มต่างก็เป็นตัวประกอบที่มีค่าไอเกนมากกว่าหรือเท่ากับ 1 ซึ่งถือว่าเป็นตัวประกอบที่สำคัญที่ใช้อธิบายสมรรถภาพที่สำคัญของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนได้ แต่มีตัวประกอบที่น่าสนใจและควรนำมาพิจารณา แต่เพราะเหตุว่าเป็นตัวประกอบที่มีค่าไอเกนต่ำกว่า 1 จึงถือว่าเป็นตัวประกอบที่ไม่สำคัญ แต่ถ้าพิจารณาถึงผลที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนแล้วผู้วิจัยเห็นว่ามีความสำคัญอยู่มาก ตัวประกอบเหล่านี้ได้แก่

8.1 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านวิเคราะห์และหาคุณภาพของแบบสอบถาม
(SSQ = .92682)

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนักตัวประกอบ
35	สามารถวิเคราะห์ข้อสอบได้	.65265
36	สามารถหาคุณภาพของแบบสอบถามได้	.61042
38	สามารถใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	.47639

8.2 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการศึกษาวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

(SSQ = .99122)

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนักตัวประกอบ
28	สามารถประเมินผลรวมสรุปเพื่อตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	.55026
27	สามารถประเมินผลระหว่างเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	.52165
26	มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	.49053
33	สามารถวิเคราะห์การผ่านจุดประสงค์ในสมุดประจำชั้นเพื่อนำผลมาเป็นแนวทางพัฒนาการเรียนการสอน	.47070
32	สามารถให้คำปรึกษาแก่ครูอาจารย์เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามจุดประสงค์ในสมุดประจำชั้น	.46569
16	มีความสามารถประเมินความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของนักเรียนก่อนสอน	.46577
31	มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบประเมินผลตามที่กระทรวงกำหนด	.45056

8.3 ตัวประกอบสมรรถภาพด้านการทำงานเป็นกลุ่มและการประสานงาน

(SSQ = .98235)

ตัวแปร	ข้อความ	น้ำหนักตัวประกอบ
62	มีความเชื่อมั่นในหลักของความสัมพันธ์ในการทำงาน	.65081
63	รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและปฏิบัติตามมติของกลุ่มด้วยความเต็มใจ	.59636
61	มีความสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น	.56308
60	มีความรู้ความเข้าใจในวิธีทำงานเป็นกลุ่มและการประสานงานภายในกลุ่มโรงเรียน	.48007

จะเห็นได้ว่า ตัวประกอบเหล่านี้ต่างก็มีตัวแปรที่อธิบายตัวประกอบตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไปและมีค่านำหนักตัวประกอบมากกว่า 0.45 ขึ้นไป แต่ตัวประกอบทั้ง 3 ตัวประกอบนี้มีค่าไอเกนน้อยกว่า 1 คือมีค่าไอเกนเป็น 0.93 , 0.99 และ 0.98 ตามลำดับ ซึ่งถือว่าเป็นตัวประกอบไม่สำคัญ แต่ก็เห็นว่าค่าไอเกนของตัวประกอบเหล่านี้มีค่าใกล้เคียง 1 มาก จึงอาจกล่าวได้ว่า ตัวประกอบเหล่านี้กลุ่มตัวอย่างที่ประเมินมีความเห็นว่ามีผลสำคัญต่อการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนซึ่งควรนำมาพิจารณา ซึ่งตัวประกอบเหล่านี้ที่พบตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างคือ

ตัวประกอบ ตามข้อ 8.1 เป็นตัวประกอบสมรรถภาพด้านการวิเคราะห์และหาคุณภาพของแบบสอบ พบตามการรับรู้ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ปฏิบัติงานด้านนี้คือร่วมกันออกข้อสอบสำหรับการทดสอบภายในกลุ่มโรงเรียนจึงมีความต้องการที่จะพัฒนาแบบสอบที่ใช้ให้มีคุณภาพเพื่อให้การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนมีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น และผู้วิจัยมีความเห็นว่าตัวประกอบสมรรถภาพทางด้านการวิเคราะห์และหาคุณภาพของแบบสอบตามการรับรู้ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนนี้มีความสอดคล้องและสนับสนุนความคิดเห็นของครูที่ต้องการให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนมีสมรรถภาพในการร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดตั้งคลังข้อสอบขึ้นภายในกลุ่มโรงเรียนนั่นเอง เพราะคลังข้อสอบเป็นแหล่งรวมของข้อสอบที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วนั่นเอง

ตัวประกอบ ตามข้อ 8.2 และข้อ 8.3 เป็นตัวประกอบสมรรถภาพด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน และตัวประกอบสมรรถภาพด้านการทำงานเป็นกลุ่มและการประสานงาน ซึ่งพบตามการรับรู้ของผู้บริหาร ซึ่งจะเห็นว่าตัวประกอบสมรรถภาพด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนสอดคล้องกับความคิดเห็นของครูทั้งนี้เพราะครูและผู้บริหารประสบปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน อีกทั้งการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารยังอยู่ในเกณฑ์น้อย (ชูชาติ ทรัพย์มาก 2521 : 109) ดังนั้นผู้บริหารจึงประสบกับปัญหาด้านการให้คำแนะนำ คำปรึกษาแก่ครูอาจารย์จึงหวังที่จะให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเป็นผู้มีสมรรถภาพในด้านนี้เพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือครูในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเพราะหลักสูตรใหม่ต้องใช้ความรู้ความสามารถหลายประการ เช่น การวัดผลตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การประเมินผลระหว่างเรียนและการประเมินผลรวมสรุปเพื่อตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของนักเรียน เป็นต้น และตัวประกอบสมรรถภาพด้านการทำงานเป็นกลุ่มและการประสานงาน สอดคล้องกับความคิดเห็นของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้บริหารและครูวิชาการ กลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติงานร่วมกันทั้งในการประชุมปรึกษาหารือ ตลอดจนการวางแผน การเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียนจึงทำให้ผู้บริหารมองเห็นความสำคัญของการทำงานเป็น กลุ่มและการประสานงาน เช่นเดียวกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

อย่างไรก็ตาม จากการประเมินความสำคัญ ของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่ม โรงเรียนในด้านต่าง ๆ ตามการรับรู้ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหาร พบว่า มีตัวประกอบสำคัญที่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นที่สอดคล้องกันและที่พบในแต่ละกลุ่ม นั้นถือได้ว่าเป็นตัวประกอบสำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ทุกตัว ซึ่งจะมีส่วนส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงเป็นหน้าที่ที่ต้องสนับสนุนกันของทั้งครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู และผู้บริหารที่จะต้องปฏิบัติงาน ส่งเสริม ให้กำลังใจในการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่ม โรงเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ตัวประกอบสำคัญของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ที่พบตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม น่าจะเป็นข้อตัดสินใจว่าเป็นสมรรถภาพ ที่สำคัญของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษาได้ เพราะทั้ง 3 กลุ่มตัวอย่าง เป็นบุคลากรที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียน มีความใกล้ชิดกับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนตลอดเวลา มีประสบการณ์และที่สำคัญต่างก็มีความมุ่งหวังที่จะให้การดำเนินการเรียนการสอนในกลุ่ม โรงเรียนมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้คือ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียน

จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้เห็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น กล่าวคือกลุ่มโรงเรียนควรมีการดำเนินงานทางด้านหลักสูตร วัสดุ หลักสูตร และการเรียนการสอน เช่น การวิเคราะห์การใช้หลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู ภายในกลุ่มโรงเรียนเพื่อหาจุดที่ควรแก้ไข ปรับปรุงหรือมีการให้คำแนะนำหรือ ข้อเสนอแนะการใช้หลักสูตร วัสดุหลักสูตร การพัฒนา คิดค้น ทดลองและเผยแพร่การเรียน การสอนที่มีประสิทธิภาพ การให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ซึ่งอาจกระทำโดยการจัดประชุม

อบรมหรือสัมมนา หรือการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียน ทั้งนี้ควรให้การสนับสนุนแก่ครู
วิชาการกลุ่มโรงเรียนในการปฏิบัติงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู หรือผู้บริหาร จากการวิจัย
พบตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงาน
ด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน ครู หรือ
ผู้บริหารควรตระหนักและเห็นความสำคัญของตัวประกอบที่สำคัญของสมรรถภาพดังกล่าว
ในการพัฒนาตนเอง ปรับปรุงสมรรถภาพของตนเองเพื่อให้เป็นผู้มีสมรรถภาพในการปฏิบัติงาน
ภายในกลุ่มโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะในการคัดเลือกครูที่จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นครูวิชาการกลุ่ม
โรงเรียนในระดับประถมศึกษา ควรมีคุณสมบัติดังนี้คือ

3.1 ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร วัสดุหลักสูตร
มีความสามารถในการปฏิบัติการสอนเป็นอย่างดี ได้แก่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา
สาระของกลุ่มประสบการณ์การเรียนรู้ มีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
พัฒนาการสอน คิดค้นการสอนที่มีประสิทธิภาพได้ สามารถที่จะให้คำแนะนำแก่ครู-อาจารย์
ได้

3.2 มีความสามารถในการจัดการประชุมอบรมสัมมนาและการนิเทศ
การเรียนการสอนภายในกลุ่มโรงเรียนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่นประธานกลุ่มโรงเรียน
ศึกษานิเทศก์ มีความรู้กว้างขวางสามารถเป็นวิทยากรของกลุ่มโรงเรียนได้

3.3 มีลักษณะของการเป็นผู้นำ มีบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เช่น
เป็นคนออกหนักขยันขันแข็ง มีความตั้งใจจริงในการปฏิบัติงาน มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและ
จิตใจ สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อ
ครู-อาจารย์ภายในกลุ่มโรงเรียนจะได้เกิดศรัทธา มีความเชื่อมั่นและมั่นใจที่จะปรึกษา
หาหรือทางด้านวิชาการ

3.4 ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนควรมีความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล
การเรียนการสอน การจัดทำคลังข้อสอบประจำกลุ่มโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวก
แก่ครู-อาจารย์ภายในกลุ่มโรงเรียน ตลอดจนการเผยแพร่ความรู้ด้านการวัดและประเมินผล

การเรียนการสอนแก่ครู-อาจารย์ การสร้างเครื่องมือวัดผลตามจุดประสงค์ การวิเคราะห์ และหาคุณภาพของแบบสอบ เป็นต้น

4. ข้อเสนอแนะผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาบุคลากรของกลุ่มโรงเรียน ควรคำนึงถึงตัวประกอบสมรรถภาพที่สำคัญที่ค้นพบเพื่อหาทางพัฒนาครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษาให้เป็นนักวิชาการประจำกลุ่มโรงเรียนต่อไป โดยพิจารณาถึงสมรรถภาพที่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ยังมีไม่ครบตามเกณฑ์ควรมีการจัดประชุมอบรม หรือสัมมนา ตลอดจนการให้ความรู้ในลักษณะจัดทำวารสาร เผยแพร่ความรู้แก่ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษาเป็นผู้นำทางวิชาการของกลุ่มโรงเรียนอย่างแท้จริง

5. ผู้ที่เกี่ยวข้องเช่นในระดับอำเภอหรือจังหวัด ควรมีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษาว่ามีความก้าวหน้าเพียงใด โดยใช้ตัวประกอบสมรรถภาพที่สำคัญของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนที่ค้นพบเป็นเกณฑ์ในการสร้างเครื่องมือเพื่อทำการประเมินต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยหาสมรรถภาพรวมของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษาสำหรับการปฏิบัติงานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเท่านั้น ดังนั้นควรมีการวิจัยหาสมรรถภาพเฉพาะที่ใช้ในการปฏิบัติงานประจำกลุ่มประสบการณ์ที่รับผิดชอบ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลสรุปของสมรรถภาพครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษาให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น

2. ควรทำการวิจัยติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนในระดับประถมศึกษาว่ามีการปฏิบัติตามเกณฑ์มากน้อยเพียงใด เกิดผลดีต่องานด้านวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเพียงใด ตลอดจนหาสาเหตุที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียนเพื่อหาทางแก้ไข ปรับปรุงต่อไป